

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu ve složení: JUDr. Lenka Matyášová, JUDr. Vladimír Veselý, JUDr. Jindřich Psutka, JUDr. Gabriela Vilímková, Mgr. Martina Douchová a JUDr. Katarina Maisnerová, rozhodl ve věci návrhu na zahájení kárného řízení podaného dne 10. 1. 2013 kárným žalobcem: **předsedou kontrolní komise EK ČR JUDr. Janem Paraskou**, proti kárně obviněnému: **JUDr. I. E.**, soudnímu exekutorovi Exekutorského úřadu Praha - východ, se sídlem Milešovská 1326/4, Praha 3, zast. advokátem JUDr. Viktorem Bradáčem, se sídlem AK Jindřišská 17, Praha 1,

t a k t o :

- I. Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů a ust. § 120 odst. 2 exekučního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2012, se kárně obviněný

**soudní exekutor
JUDr. I. E.**

Exekutorský úřad Praha - východ, Milešovská 1326/4, Praha 3,

z p r o š ť u j e

kárné žaloby pro skutek, že v řízení vedeném pod sp. zn. 149 EX 2914/11:

1) nedoručil povinnému před úhradou pohledávky oprávněnému usnesení o nařízení exekuce a výzvu k úhradě, pročež mu nevznikl nárok na úhradu nákladů exekuce, a přesto, ač obeznámen s úhradou pohledávky, i poté vymáhal a srazil náklady exekuce, čímž porušil ust. § 46 odst. 1 a 2 a ust. § 51 exekučního řádu,

2) po částečném zastavení exekuce ohledně celé pohledávky oprávněného vymáhal náklady exekuce bez vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce, a to přestože sám uvedl, že exekuce byla vedena již jen pro jejich vymožení, a příkaz k úhradě nákladů vydal až po sražení zajištěných prostředků, čímž porušil ust. § 87 odst. 4 a ust. § 88 odst. 1 exekučního řádu,

3) nerozhodl o návrhu na odklad exekuce ani jej nepostoupil exekučnímu soudu a dále prováděl úkony exekuční činnosti, čímž porušil ust. § 54 odst. 7 a ust. § 54 odst. 2 exekučního řádu,

čímž se měl dopustit kárného provinění dle § 116 odst. 2 exekučního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2012,

neboť

uvedené skutky nejsou kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

Kárný žalobce podal kárný návrh na základě stížnosti povinného J. S. na postup soudního exekutora; stížnost byla podána EK ČR dne 12. 7. 2012, kárný návrh byl podán včas (ust. § 117 odst. 3 exekučního řádu).

I. Obsah kárného návrhu

Kárný žalobce v návrhu konstatuje podstatné skutečnosti z podané stížnosti, poukazuje na to, že povinný dne 9. 1. 2012 ráno uhradil na pobočce oprávněného svůj dluh ze zdravotního pojištění v celkové výši 31.013 Kč, přičemž zde bylo povinnému sděleno, že tento dluh byl předán k vymáhání již v roce 2011 soudnímu exekutorovi JUDr. Ivo Erbertovi. Povinný se dostavil téhož dne na exekutorský úřad a předložil návrh na zastavení a odklad exekuce a předložil kopii dokladu o zaplacení dluhu. Z doloženého návrhu na zastavení a odklad exekuce měl povinný za to, že soudní exekutor byl obeznámen s tím, že k plnění došlo mimo rámec exekučního řízení a exekutor nemá tudíž nárok na náklady exekuce; povinný předpokládal, že vzhledem k úhradě pohledávky bude odblokován účet a exekuce bude odložena a následně zastavena. Teprve dne 29. 2. 2012 rozhodl soudní exekutor o částečném zastavení exekuce pro částku 31.013 Kč. Povinnému nebyl nikdy doručen příkaz příkázáním pohledávky z účtu ani výzva k úhradě a usnesení o nařízení exekuce. Dle tvrzení povinného mu bylo bez doručení příkazu k úhradě nákladů exekuce z účtu strženo 10.614 Kč jako úhrada nákladů exekuce; soudní exekutor si při základu 30.013 Kč naúčtoval odměnu 4.670 Kč, hotové výdaje 3.500 Kč a náklady na osobní doručování. Dle povinného byly náklady exekuce z jeho účtu nezákonně strženy ještě před vydáním příkazu k úhradě nákladů exekuce, když navíc tyto náklady neměly být vůbec účtovány a mělo dojít k zastavení a odložení exekuce.

Kárný žalobce má za to, že je zjevné, že do doby úhrady vymáhané pohledávky nedošlo k doručení usnesení o nařízení exekuce s výzvou k dobrovolnému plnění dle § 46 odst. 5 exekučního řádu povinnému, čímž nebyl splněn základní předpoklad příznání nákladů exekuce soudního exekutora dle § 11 odst. 1 vyhl. č. 330/2001 Sb., exekutorský tarif, vymáhaná pohledávka byla dle kárného žalobce uhrazena mimo rámec exekučního řízení.

Dle názoru kárného žalobce porušil kárně obviněný ustanovení exekučního řádu tím, že:

- nedoručil povinnému před úhradou pohledávky oprávněnému usnesení o nařízení exekuce a výzvu k úhradě, pročež mu nevznikl nárok na úhradu nákladů exekuce, a přesto, ač obeznámen s úhradou pohledávky i poté vymáhal a srazil náklady exekuce, čímž porušil ust. § 46 odst. 1 a 2 a ust. § 51 exekučního řádu,
- po částečném zastavení exekuce ohledně celé pohledávky oprávněného vymáhal náklady exekuce bez vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce, a to přestože sám uvedl, že exekuce byla vedena již jen pro jejich vymožení a příkaz k úhradě nákladů vydal

až po sražení zajištěných prostředků, čímž porušil ust. § 87 odst. 4 a ust. § 88 odst. 1 exekučního řádu

- nerozhodl o návrhu na odklad exekuce ani jej nepostoupil exekučnímu soudu a dále prováděl úkony exekuční činnosti, čímž porušil ust. § 54 odst. 7 a ust. § 54 odst. 2 exekučního řádu.

Kárný žalobce uvádí, že kárně obviněným předkládanou obhajobu s odkazem na bezúspěšné uplatňování práva je na místě odmítnout, když zde byly dány předpoklady pro zastavení exekuce, přičemž následně v části pohledávky oprávněného byla exekuce skutečně exekutorem zastavena a o zastavení zbytku exekuce měl rozhodovat soud a soudní exekutor mu návrh na zastavení exekuce také postoupil, tj. bylo možno očekávat, že dojde k zastavení exekuce.

Kárný žalobce navrhuje, aby kárný soud uznal kárně obviněného vinným kárným proviněním a uložil mu kárné opatření dle svého uvážení, přitom by mělo být bráno v potaz, že soudní exekutor v kárném proviněním uvedeném posledně zcela ignoroval základní procesní nástroje, kterými se může povinný bránit proti provedení nepřipustné exekuce.

II. Vyjádření kárně obviněného

Kárně obviněný v písemném vyjádření předně konstatoval, že kárný žalobce před podáním žaloby nevycházel z objektivních zjištění a podal kárnou žalobu bez znalosti exekučního spisu; poukazuje na to, že předmětný exekuční spis byl předmětem přezkumu kontrolní komise EK ČR při řádné kontrole exekutorského úřadu provedené dne 11. 10. 2012 a členové kontrolní komise neměli k postupu kárně obviněného připomínky a v závěrečné zprávě nenavrhli žádná opatření (zprávu příkládá kárně obviněný k důkazu).

K jednotlivým skutkům kárně obviněný uvádí:

- údajné porušení ust. § 46 odst. 1 a 2 exekučního řádu

Uvedené ustanovení uvádí, že v exekučním řízení je třeba jednak postupovat rychle a účelně a přitom šetřit práva účastníků, tzn. jak povinného, tak oprávněného. Dále se stanoví že nařízení exekuce se vztahuje i na povinnost k úhradě nákladů exekuce, a to bez ohledu na to, že tyto náklady byly specifikovány. Pokud kárný žalobce tvrdí, že kárně obviněnému nevznikl nárok na úhradu nákladů exekuce, a to vzhledem k tomu, že nedoručil povinnému usnesení o nařízení exekuce a výzvu k dobrovolné úhradě, pak toto tvrzení není pravdivé a jedná se pouze o právní názor kárného žalobce, neboť otázka, co lze zahrnout do vymoženého plnění a co nikoli, je předmětem dlouhodobých odborných diskusí a ani judikatura k této otázce není jednotná.

Kárně obviněný konstatuje, že doručil dne 9. 1. 2012 povinnému usnesení o nařízení exekuce a výzvu ke splnění povinnosti přímo v sídle exekutorského úřadu. Doručení bylo prováděno Mgr. K. P., exekutorským kandidátem, osobní formou, ale povinný si odmítl do rukou tyto dokumenty převzít, ačkoli byl o následcích odepření přijetí písemností poučen. Odepřením přijetí doručovaných písemností byly tak povinnému ke dni 9. 1. 2012 doručeny jak usnesení o nařízení exekuce, tak i výzva k úhradě vymáhané povinnosti, a to fikcí doručení dle § 50c odst. 1 o. s. ř.

Z exekučního spisu i z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 21. 1. 2013, čj. 67 EXE 4722/2011-47 vyplývá, že exekuční soud rozdílně od kárného žalobce považuje

usnesení o nařízení exekuce za řádně doručené, a proto jakékoliv úvahy o účinnosti doručení nejsou na místě. Zpochybňuje-li kárný žalobce účinnost doručení, a tím i správnost doručenky založené ve spise, měl by tak činit se silnějšími důkazy, než je pouze tvrzení povinného.

Pokud kárný žalobce tvrdí, že pověření exekutora k provedení exekuce zaniklo podle § 51 písm. c) exekučního řádu, není to pravdou, neboť i když byla zaplacená pohledávka oprávněného, nebyly uhrazeny náklady exekuce, pro které rovněž byla exekuce vedena.

Při úhradě pohledávky přímo oprávněnému povinný zcela zjevně porušil zákaz dispozice se svým majetkem, neboť k úhradě pohledávky přímo oprávněnému došlo stejného dne, kdy bylo povinnému doručeno usnesení o nařízení exekuce. K tomu kárně obviněný dále uvádí, že povinný zjevně neuhradil dluh dobrovolně a mimo rámec exekučního řízení; pokud to povinný tvrdí, je takové tvrzení nepravdivé. Povinný splnil dluh oprávněnému až poté, co proti němu byla nařízena exekuce, poté co mu byl zablokován účet exekučním příkazem ze dne 4. 1. 2012, který byl peněžnímu ústavu doručen dne 5. 1. 2012; úhrada dluhu byla provedena až dne 9. 1. 2012. Povinný sám navíc potvrdil ve svém návrhu na zastavení exekuce ze dne 9. 1. 2012, že mu byl zablokován účet již dne 5. 1. 2012, a tím tedy prohlásil, že věděl o nařízené a probíhající exekuci v době úhrady dluhu dne 9. 1. 2012. Kárně obviněný podotýká, že povinný sice tvrdí, že uhradil dluh dobrovolně a o exekuci nevěděl, nicméně je s podivem, že si vzpomněl na povinnost k úhradě dluhu více než rok poté, co mu byl doručen exekuční titul oprávněného.

Kárně obviněný konstatuje, že vymoženým plněním je plnění, které exekutor vymohl. Donutí-li zablokování účtu exekutorským příkazem povinného k tomu, aby uhradil pohledávku oprávněného, lze takové plnění považovat za exekučně vymožené; o dobrovolnosti nelze v této souvislosti hovořit; povinný neuhradil pohledávku z vlastní vůle, ale až po zahájení exekučního řízení, po vydání usnesení o nařízení exekuce a pod tíhou vydaného exekučního příkazu. Na této skutečnosti nic nemění ani ust. § 46 odst. 5 exekučního řádu, které v této souvislosti dává povinnému možnost v určité lhůtě uhradit snížené náklady exekuce.

- údajné porušení ust. § 87 odst. 4 a ust. § 88 odst. 1 exekučního řádu

Kárně obviněný uvádí, že náklady exekuce byly vymoženy až po právní moci usnesení o nařízení exekuce a na základě pravomocného exekučního příkazu příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, ve kterém byly vyčísleny v předpokládané výši a následně stanoveny v příkazu k úhradě nákladů exekuce. Tyto náklady jsou dosud uloženy na depozitivním účtu soudního exekutora, exekutorem nebyly nijak použity a soudní exekutor vyčkává na pravomocné rozhodnutí exekučního soudu o námitkách povinného. Zákon nevyklučuje, aby se částka odpovídající předběžným nákladům exekuce ocitla v držení soudního exekutora přede dnem právní moci usnesení o nařízení exekuce a přede dnem právní moci příkazu k úhradě nákladů exekuce. Např. při mobilární exekuci je možné zajistit celou částku včetně předpokládaných nákladů exekuce.

Banka zaslala kárně obviněnému předběžné náklady exekuce již na základě pravomocného usnesení o nařízení exekuce. Z textu exekučního příkazu příkázáním pohledávky z bankovního účtu vyplývá, že banka měla zaslat skutečné náklady a nikoli náklady předběžné po právní moci usnesení o nařízení exekuce. Z exekučního příkazu tedy nelze dovodit závěr, že by kárně obviněný měl v úmyslu vymoci předběžné náklady exekuce, a pokud ke stržení z účtu došlo, bylo to zřejmě v důsledku nevhodného či ne dosti důrazného postupu nejen ze strany kárně obviněného, ale i ze strany peněžního ústavu.

Poté, co se povinný domáhal zastavení a odkladu exekuce podáním ze dne 9. 1. 2012, kárně obviněný rozhodl o částečném zastavení exekuce usnesením ze dne 29. 3. 2012, kterým změnil výrok exekučního příkazu tak, že původně vymáhanou částku změnil tak, že se exekuce nařizuje pouze pro náklady exekuce v předpokládané výši 10.164 Kč. Vzhledem k tomu, že povinný neuhradil ve lhůtě stanovené ve výzvě k úhradě dluhu podle § 46 odst. 5 exekučního řádu vedle vymáhané pohledávky oprávněného též zálohu na snížené náklady exekuce, neměl nárok na snížení odměny soudního exekutora.

Kárně obviněný vydal dne 29. 6. 2012 příkaz k úhradě nákladů exekuce a částku v něm stanovenou od povinného vymohl, když tato částka mu byla bankou zaslána již dne 3. 5. 2012; proti příkazu k úhradě nákladů exekuce podal povinný námitky, kterým kárně obviněný nevyhověl a postoupil je k rozhodnutí exekučnímu soudu; ten o námitkách zatím nerozhodl.

Kárně obviněný dále doplňuje, že exekuční řád nestanoví, kdy přesně nebo v jaké lhůtě má být vydán příkaz k úhradě nákladů exekuce, a zda právo vymáhat náklady exekuce vznikne až po nabytí právní moci příkazu, nebo zda je možno vymáhat je po vydání příkazu, a to v rámci exekuce pohledávky oprávněného. Exekuční řád stanoví, že exekutor náklady exekuce vymůže na základě příkazu k úhradě nákladů exekuce, který byl během exekuce vydán; vzhledem k tomu, že nárok na odměnu exekutora a jiných nákladů exekuce kárně obviněnému vznikl, je kárně obviněný přesvědčen, minimálně z materiálního hlediska, že jednal po právu.

Kárně obviněný dále uvádí stran kárným žalobcem citovaného rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 4. 2012, čj. 61 Co 170/2012-200, z něhož se podává, že exekučním titulem může být až pravomocný příkaz k úhradě nákladů exekuce, že citované rozhodnutí není běžně dostupné ani na internetu ani v komentářích k exekučnímu řádu, nebylo veřejně publikováno. Nejedná se tedy o rozhodnutí ve smyslu ust. § 14 odst. 3 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, kterým by byla sjednocována judikatura. K tomu kárně obviněný poznamenává, že o existenci uvedeného rozhodnutí se dozvěděl až z odpovědi ministerstva spravedlnosti na stížnost povinného, přitom z této odpovědi je zřejmé, že ministerstvo považuje skutky nyní předkládané kárným žalobcem pouze za drobné nedostatky, za které mu byla udělena dle § 7a exekučního řádu výtka; nejedná se tedy o skutky, jimiž by kárně obviněný významným způsobem zasáhl do práv povinného. Kárně obviněný připouští, že výtka udělená ministerstvem dle § 7a exekučního řádu není kárným rozhodnutím, nicméně ji lze bezpochyby považovat za přiměřené použití trestního řádu za jiné rozhodnutí o skutku obviněného ve smyslu ust. § 172 odst. 2 písm. b) trestního řádu.

- údajné porušení ust. § 54 odst. 7 exekučního řádu,

Kárně obviněný uvádí, že návrh povinného ze dne 9. 1. 2012, který byl označen jako „návrh na zastavení a odklad exekuce“ pečlivě zkoumal, a to podle § 41 odst. 2 o. s. ř. za použití § 52 odst. 1 exekučního řádu, tedy podle obsahu podání. Z návrhu povinného zjistil, že povinný se nedomáhá odkladu exekuce, ale jejího zastavení. Povinný žádné důvody k odkladu exekuce ve smyslu ust. § 266 odst. 1 o. s. ř. netvrdil ani nedokládal. Vzhledem k tomu, že zastavení exekuce ze zákona nebylo možné dle § 55a exekučního řádu, nebylo možné exekuci odložit ani z důvodu § 266 odst. 2 o. s. ř., popř. § 54 odst. 6 exekučního řádu. Návrh povinného ze dne 9. 1. 2012 kárně obviněný posoudil jako návrh na zastavení exekuce, a to jako návrh na částečné zastavení exekuce v rozsahu uspokojení pohledávky oprávněného, když úplné zastavení nebylo možné vzhledem k neuhrazeným nákladům exekuce. Kárně obviněný tedy posoudil návrh povinného dle svého nejlepšího úsudku, postoupil ho k vyjádření oprávněnému, aby potvrdil úhradu vymáhané pohledávky; ten tak učinil dne 27. 2. 2012 a kárně obviněný usnesením ze dne

29. 2. 2012 dle § 55 odst. 3 exekučního řádu exekuci částečně zastavil, návrh ve zbývající části postoupil exekučnímu soudu k rozhodnutí.

Kárně obviněný zároveň omezil výši blokované částky na účtu povinného jen pro předpokládané náklady exekuce. Není tedy pravdivé tvrzení kárného žalobce, že by soudní exekutor nepostoupil podání povinného ze dne 9. 1. 2012, které mělo být dle tvrzení povinného návrhem na odklad exekuce. Předmětné podání bylo postoupeno exekučnímu soudu po uplynutí pořádkové lhůty pouze z důvodu ztížené interpretace podání povinného a odlišného právního názoru soudního exekutora na povahu tohoto podání.

Kárně obviněný se domnívá, že ani neporušil ust. § 54 odst. 2 exekučního řádu, neboť toto ustanovení sice zakazuje činit kroky k provedení exekuce, zároveň však umožňuje výjimku v případě, že se ze strany povinného jedná o zjevně bezúspěšné uplatňování práva; posoudil-li kárně obviněný podání povinného tak, jak bylo uvedeno výše, je z tejně, že toto podání zároveň považoval za zřejmě bezúspěšné uplatňování práva a uplatnil tak výjimku v zákoně stanovenou; závěr o bezúspěšném uplatňování práva podporuje i rozhodnutí exekučního soudu; ten rozhodl o návrhu povinného usnesením čj. 67 Exe 4722/2011-47, ze dne 21. 1. 2013, doručenému soudnímu exekutorovi dne 23. 1. 2013 tak, že návrh na odklad exekuce odmítl a zamítl návrh na úplné zastavení exekuce. V odůvodnění usnesení soud vyslovil v podstatě souhlas s právním názorem kárně obviněného. K důkazu předkládá kárně obviněný citované usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4.

Kárně obviněný podotýká, že názor kárného žalobce, že kárně obviněný měl předpokládat, že bude exekuce zastavena zcela odporuje ustanovení § 55a exekučního řádu, které naopak zastavení exekuce výslovně vylučuje v případě, že nejsou uhrazeny její náklady. Rovněž např. v komentáři k exekučnímu řádu (Kasíková a kol., edice C.H.Beck) jeho autoři výslovně uvádí, že toto ustanovení se použije zejména v případě, kdy byla vymáhaná pohledávka uhrazena přímo oprávněnému. V takovém případě může být exekuce zastavena pouze částečně a vedena dále pro náklady exekuce, neboť předmět exekučního řízení nebyl zcela vyčerpán.

Výše uvedený skutek nelze dle kárně obviněného považovat za kárné provinění, jedná se pouze o odlišný právní názor kárně obviněného a kárného žalobce. Tímto bodem obvinění se nadto zabývalo i ministerstvo spravedlnosti po stížnosti povinného ze dne 11. 7. 2012, které ve svém sdělení uvedlo, že se sice neztotožňuje s výkladem kárně obviněného, že podání povinného nebylo možno posoudit jako návrh na odklad exekuce, nicméně jako provinění soudního exekutora tento postup jako vadný kárně obviněnému nevytýká. K důkazu předkládá kárně obviněný sdělení ministerstva spravedlnosti ze dne 27. 12. 2012 a odpověď ministerstva povinnému z téhož dne.

III. Ústní jednání a posouzení věci kárným soudem

Kárný žalobce při ústním jednání setrval na kárném návrhu tak, jak byl podán; konstatoval, že vycházel pouze ze stížnosti, kterou obdržel a dokumentů, které mu poskytl kárně obviněný, co se týče dokumentů od Ministerstva spravedlnosti (odpovědi na stížnost povinného, atd.) ty obdržel až po podání kárné žaloby; exekuční spis kárně obviněného neměl k dispozici, dle vyjádření kárného žalobce jej kárně obviněný nepředložil. K uvedenému kárně obviněný konstatoval, že spis obdržel kárný žalobce na jeho výzvu ze dne 1. ledna 2013 a byl mu zaslán na CD 15. ledna 2013, což doložil dokladem o doručení.

Kárně obviněný setrval na své obhajobě uvedené v písemném vyjádření ke kárnému návrhu, popírá, že by mu nevznikl nárok na úhradu nákladů exekuce, opětovně poukázal na to,

že doručil dne 9. ledna 2012 povinnému usnesení o nařízení exekuce a výzvu ke splnění vymáhané povinnosti přímo v sídle exekutorského úřadu; doručení bylo prováděno Mgr. K. P., exekutorským kandidátem osobní formou, ale povinný si odmítl do rukou tyto dokumenty převzít, ačkoliv byl o následcích odepření přijetí poučen; odepřením přijetí doručovaných dokumentů byly povinnému tyto dokumenty doručeny, tedy jak usnesení o nařízení exekuce, tak i výzva k úhradě vymáhané povinnosti byly doručeny fikcí.

Ke druhému provinění kárně obviněný uvedl, že náklady exekuce byly vymoženy až po právní moci usnesení o nařízení exekuce, a to na základě pravomocného exekučního příkazu, ve kterém byly vyčísleny v předpokládané výši a následně stanoveny v příkazu k úhradě nákladu exekuce. Tyto náklady jsou dosud uloženy na depozitivním účtu soudního exekutora jako cizí peníze, exekutorem nebyly nějak použity a soudní exekutor vyčkává na pravomocné rozhodnutí exekučního soudu o námitkách povinného proti výši nákladu exekuce. Poukázal na to, že exekutorovi daly exekuční soudy za pravdu, když zastavily exekuci, co se týče pohledávky oprávněného, a exekuci nechaly běžet, co se týče nákladů exekuce.

Ke třetímu provinění kárně obviněný zejména uvádí, že návrh povinného, který byl označen jako návrh na zastavení a odklad exekuce pečlivě zkoumal, a to podle jeho obsahu. Z návrhu povinného zjistil, že povinný se nedomáhá odkladu exekuce, ale jejího zastavení, povinný žádné důvody k odkladu exekuce ve smyslu § 266 odst. 1 o. s. ř. netvrdil ani nedokládal. Vzhledem k tomu, že zastavení exekuce ze zákona nebylo možné, neboť nebyly vymoženy náklady exekuce, nebylo možné exekuci odložit ani zastavit jako celek. Návrh povinného tak kárně obviněný posoudil jako návrh na zastavení exekuce, a to jako návrh na částečné zastavení exekuce v rozsahu uspokojení pohledávky oprávněného, když úplné zastavení exekuce nebylo možné vzhledem právě k neuhrazeným nákladům exekuce. Exekuční soud, tj. Obvodní soud pro Prahu 4 o návrhu povinného poté rozhodl usnesením sp. zn. 67 EXE 4722/2011, kterým exekuční soud odmítl návrh povinného na odklad exekuce a zamítl návrh na úplné zastavení exekuce; v odůvodnění tohoto usnesení pak exekuční soud podstatě vyslovil souhlas s právním názorem kárně obviněného. Kárně obviněný podotkl, že v současnosti už bylo rozhodnuto i o potvrzení tohoto usnesení exekučního soudu vyšší instancí a toto rozhodnutí je tak pravomocné. K tomu kárně obviněný předložil písemný výpis o rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 5. 8. 2013 z www.justice.cz (založeno do spisu č. I. 55 písm. B). Kárně obviněný dále k otázce střetu právních názorů poukázal na rozhodnutí kárného senátu sp. zn. 14 Kse 10/2011, v němž se uvádí, že zastává-li exekuční soud podobný nebo shodný názor jako soudní exekutor, pak právní názor soudního exekutora nelze považovat za interpretaci zákona naprosto extrémním a nepřijatelným způsobem.

Kárně obviněný dále poukázal na to, že kárná žaloba nespĺňuje některé formální požadavky.

Kárný senát na základě provedeného dokazování přisvědčil obhajobě kárně obviněného ve všech případech.

Kárný senát neshledal důvodnou výtku kárně obviněného stran náležitostí kárného návrhu. Jakkoli mu lze přisvědčit v tom, že kárný žalobce poněkud zmateně označil kárný soud za kárně žalovaného a skutky formuloval fakticky tak, že převzal text stížnosti povinného, je z návrhu zřejmé koho a z jakého skutku kárný žalobce viní.

Kárný senát při rozhodování vycházel z výpovědí učiněných v průběhu řízení a z důkazů předložených kárně obviněným, a to konkr. ze zprávy o provedené kontrole EÚ ze dne 11. 10. 2012, (č. I. 27), přípisu Ministerstva spravedlnosti ze dne 27. 12. 2012, čj. 888/2012-OSD-

ENA/9 – zasílání kopie odpovědi na stížnost, vč. udělené výtky dle § 7a exekučního řádu (č. 1.32), usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 21. 1. 2013, čj. 67 EXE 4722/2011-47 (č. 1. 34), přípisu Ministerstva spravedlnosti ze dne 27. 12. 2012, čj. 888/2012-OSD-ENA/8 – odpověď stěžovateli (č. 1.37).

Z předložených listin vyplynulo, že exekuční soud ani dohledový orgán o řádném doručení usnesení o nařízení exekuce a výzvy ke splnění vymáhané povinnosti, neměly žádných pochybností, kárně obviněnému tedy dle rozhodnutí exekučního soudu vznikl nárok na úhradu nákladů exekuce; zejm. v citovaném usnesení exekučního soudu se na str. 1 uvádí: „*Povinnému bylo předmětné usnesení doručeno dne 9. 1. 2012 fikcí dle § 50c o. s. ř. Povinný si jako adresát odmítl převzít doručovanou písemnost (kromě shora uvedeného usnesení o nařízení exekuce byl povinnému současně doručován návrh na její nařízení, výzva exekutora k plnění čj. 149 EX 2914/11-14, včetně poučení a exekuční příkaz na účet povinného), byl zaměstnancem soudního exekutora Mgr. K. P. ústně poučen o následcích odepření převzetí písemností, a její převzetí odmítl bez uvedení důvodu.*“; na str. 2 se dále uvádí mimo jiné: „*k úhradě došlo po zahájení exekučního řízení a pod „tíhou exekuce“ - o pohledávce byl povinný vyrozuměn z „blokace svého účtu u České spořitelny“, neboť exekuční příkaz příkázáním pohledávky z účtu povinného byl bance doručen již 5. 1. 2012*“; konečně na str. 3 cit usnesení soudu se mimo jiné uvádí: „*Vzhledem k formulaci návrhu povinného v podání ze dne 9. 1. 2012 rozhodl zdejší soud i o návrhu povinného na odklad provedení exekuce. Z podání exekutora (z 30. 4. 2012), kterým byl soudu postoupen návrh na zastavení exekuce) nevyplyvá, že by spolu s návrhem na zastavení exekuce předkládal soudu k rozhodnutí i návrh na odklad provedení exekuce, zároveň však není zřejmé, že by o něm rozhodl sám*“. Soud návrh na odklad exekuce sám považoval za podání neobsahující všechny náležitosti, nesrozumitelné a neurčité; soud proto neúplný návrh odmítl.

Kárný senát nemá důvodu jakkoli zpochybňovat zjištění učiněná autoritativním orgánem, v daném případě Obvodním soudem pro Prahu 4; přisvědčil proto obhajobě kárně obviněného, a to jak co se týče vzniku nároku na úhradu nákladů exekuce, tak co se týče posouzení podání povinného ze dne 9. 1. 2012. Kárný senát konstatuje, že posoudil-li kárně obviněný podání, které rovněž sám soud označil za nesrozumitelné a nejasné, s ohledem na konkrétní skutkový stav věci jako návrh na zastavení exekuce, a o jako takovém podání řádně rozhodl (nebyl tedy ve věci zcela nečinný), nelze v kárném řízení posuzovat věcnou správnost úvahy soudního exekutora a jeho rozhodnutí, pokud se nejedná o zjevný exces nebo projev svévole, a dovozovat z jeho postupu kárné provinění. Ostatně jak bylo uvedeno výše, věcná správnost rozhodnutí kárně obviněného byla potvrzena v citovaném usnesení obvodního soudu, kterým byl návrh na zastavení exekuce v širším rozsahu, než ve kterém byla zastavena usnesením soudního exekutora čj. 149 EX 2914/11-26, ze dne 29. 2. 2012, zamítnut a návrh na odklad exekuce byl jako neúplný odmítnut.

Kárný senát již ve svém rozhodnutí čj. 15 Kse 6/2010 - 54, ze dne 19. 1. 2011 mimo jiné konstatoval: „*Kárnou odpovědnost exekutora nelze dovozovat ze skutečnosti, že tento zastává např. právní názor odlišný od právního názoru kárného žalobce, tím spíše, vychází-li postup exekutora z relevantní judikatury civilních soudů, v níž má právní názor exekutora oporu; jeho názor na postup v dané věci tedy nebyl zcela ojedinělým názorovým excesem ani projevem svévole, který by zcela postrádal právní rámeček. Nemohla zde být proto založena kárná odpovědnost z hlediska závažnosti, ale zejména ani z hlediska dostatku subjektivní stránky, protože obviněný exekutor vycházel z předpokladu určité aplikace právní úpravy. Nelze zde proto sbledat zavinění v jakékoli formě*“ (též např. rozhodnutí čj. 14 Kse 10/2011 - 117, ze dne 31. 7. 2012, čj. 15 Kse 12/2011 - 86 ze dne 21. 5. 2012, nebo rozhodnutí 15 Kse 11/2012 - 65, ze dne 20. 11. 2012).

K okamžiku úhrady pohledávky povinného se rovněž tak vyjádřilo ministerstvo spravedlnosti, jakožto dohledový orgán, a to v odpovědi ze dne 27. 12. 2012 adresované

stěžovateli p. S., v níž se v posledním odstavci in fine uvádí: „...a nutno dodat, že pohledávka byla oprávněnému ubrazena až po nařízení exekuce a rovněž poté, co byl exekutorem zablokován Váš účet u peněžního ústavu“.

Kárný senát k dalšímu skutku, jímž se měl kárně obviněný dopustit kárného provinění předesílá, že otázka stran okamžiku vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce není v zákonné úpravě zcela jednoznačná a připouští několik výkladů, obdobně na věc nahlížel kárný senát např. v rozhodnutí sp. zn. 15 Kse 1/2012, též v rozhodnutí sp. zn. 11 Kse 3/2009 a dalších.

Předně je třeba připomenout, že příkaz k úhradě nákladů exekuce není exekučním titulem ve smyslu ust. § 40 exekučního řádu. Nelze tedy na něj klást požadavky zákonem vyžadované v cit. ustanovení.

Usnesení soudu o nařízení exekuce dle § 44 odst. 6 exekučního řádu obsahuje a) označení exekučního soudu, který pověřuje exekutora provedením exekuce, b) označení exekutora, který je pověřen provedením exekuce, c) označení exekučního titulu a orgánu, který ho vydal, nebo osoby, která jej vyhotovila, d) označení oprávněného a povinného, e) označení povinnosti, která má být exekucí vymožená, včetně povinnosti k úhradě nákladů exekuce, f) podpis a datum, g) poučení podle odstavce 7, § 44a odst. 1 a § 46 odst. 5.

Podle ust. § 46 exekučního řádu pověřený exekutor postupuje při provádění exekuce rychle a účelně; při tom dbá ochrany práv účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem. Pověřený exekutor činí i bez návrhu úkony směřující k jejímu provedení. Exekutor provádí exekuci až do vymožení pohledávky a jejího příslušenství nebo vynucení jiné vymáhané povinnosti, nákladů exekuce a nákladů oprávněného; tím bude exekuce provedena. Úkony a rozhodnutí exekutora a exekučního soudu jsou evidovány v exekučním spise, který vede exekutor v listinné nebo v elektronické podobě. Exekutor zašle povinnému společně s usnesením výzvu ke splnění vymáhané povinnosti, v níž vyčíslí vymáhaný nárok a zálohu na snížené náklady exekuce a náklady oprávněného. Zároveň povinného poučí, že splní-li ve lhůtě 15 dnů vymáhaný nárok a uhradí zálohu, vydá exekutor neprodleně příkaz k úhradě nákladů exekuce. Právní mocí příkazu k úhradě nákladů exekuce bude exekuce provedena. Splněním vymáhaného nároku a uhrazením zálohy zaniká zákaz podle § 44a odst. 1 a podle § 47 odst. 4. Jinak exekutor provede exekuci.

Podle ust. § 58 exekučního řádu exekuci lze provést jen způsoby uvedenými v tomto zákoně. Zajistit majetek k provedení exekuce lze nejvýše v rozsahu bezpečně postačujícím k uhrazení vymáhané pohledávky, jejího příslušenství včetně příslušenství, které se pravděpodobně stane splatným po dobu trvání exekuce, pravděpodobných nákladů oprávněného a pravděpodobných nákladů exekuce.

Podle ust. § 87 exekučního řádu náklady exekuce jsou odměna exekutora, náhrada paušálně určených či účelně vynaložených hotových výdajů, náhrada za ztrátu času při provádění exekuce, náhrada za doručení písemností, odměna a náhrada nákladů správce podniku, a je-li exekutor nebo správce podniku plátcem daně z přidané hodnoty, je nákladem exekuce rovněž příslušná daň z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu (dále jen „náklady exekuce“). Oprávněný má právo na náhradu nákladů účelně vynaložených k vymáhání nároku (dále jen „náklady oprávněného“). Náklady oprávněného hradí oprávněnému povinný. Náklady exekuce hradí exekutorovi povinný. Náklady exekuce a náklady oprávněného vymůže exekutor na základě příkazu k úhradě nákladů exekuce, a to některým ze způsobů určených v exekučním příkazu k provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky.

Podle ust. § 88 exekučního řádu náklady exekuce a náklady oprávněného určuje exekutor v příkazu k úhradě nákladů exekuce, který doručí oprávněnému a povinnému. Příkaz k úhradě nákladů exekuce obsahuje mimo jiné dle písm. f) cit. ustanovení stanovení povinnosti k náhradě nákladů, včetně jejich vyčíslení a odůvodnění.

V kontextu všech výše uvedených ustanovení exekučního řádu se podává, že soudní exekutor musí vydat příkaz k úhradě nákladů (což v daném případě kárně obviněný učinil), nicméně z uvedeného v celém kontextu všech ustanovení rovněž vyplývá, že smysl právní úpravy je ten, že soudní exekutor s tím, co vymůže na nákladech (neboť i pro ty vede celou exekuci a nelze je vymoci jinak než právě vedenou exekucí) nemůže disponovat do právní moci příkazu. Tzn. nemůže vyplatit náklady oprávněnému ani je převést mezi své prostředky na vlastním účtu (jakožto nepravomocně vymožené náklady). To může provést teprve poté, kdy je příkaz pravomocný; a je tedy najisto postavena jejich výše, resp. výše povinnosti povinného; nevylučuje to ani možnost povinnému podat námitky, neboť tyto mají fakticky odkladný účinek a do jejich vyřízení plnění, které soudní exekutor vymůže na základě nepravomocného příkazu, je u něj pouze „deponováno“ a nelze s ním nakládat. V intencích uvedeného kárně obviněný postupoval a nelze mu tudíž ničeho vytýkat.

Pověření soudního exekutora k provedení exekuce zaniká v souladu s § 51 odst. c) exekučního řádu až tehdy, byla-li vymožena nejen pohledávka a její příslušenství, ale též náklady exekuce. Z uvedeného vyplývá, že příkaz k úhradě nákladů exekuce je zákonem upravené rozhodnutí s povinnými obsahovými náležitostmi, proti kterému je možno podat opravný prostředek, vymáhání nákladů exekuce je nepochybně součástí exekučního řízení, pro které bylo vydáno pověření k provedení exekuce.

V postupu kárně obviněného neshledal kárný senát ze strany kárně obviněného takový exces v interpretaci zákona, který by mohl vést k závěru o kárném provinění. Jak již kárný senát několikrát konstatoval, kárnou odpovědnost soudního exekutora nelze dovozovat ze skutečnosti, že tento zastává právní názor odlišný od právního názoru kárného žalobce, vycházel-li kárně obviněný z právní úpravy, kterou si určitým způsobem vyložil. Jeho právní názor na věc přitom není zcela ojedinělým názorovým excesem ani projevem svévole, který by zcela postrádal právní rámec, o čemž svědčí mimo jiné totožný postup i jiných soudních exekutorů (což vyplývá mimo jiné i z některých dalších kárných řízení vedených u tohoto soudu). Nemohla zde být proto založena kárná odpovědnost z hlediska závažnosti, ale zejména ani z hlediska dostatku subjektivní stránky, protože kárně obviněný vycházel z předpokladu určité aplikace právní úpravy. Nelze zde proto shledat zavinění v jakékoli formě. Kárný senát rovněž přihlédl k závěrům učiněným ministrem spravedlnosti, které neshledalo v postupu kárně obviněného zásadní pochybení takové intenzity, které by naplnilo zákonné znaky kárného provinění dle § 116 exekučního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2012.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. září 2013

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně kárného senátu